

Fala zdarzeń... *Fala Dennisa Gansela*

CELE: zapoznasz się ze znaczeniami terminu fala, scharakteryzujesz zjawisko fali w przyrodzie i społeczeństwie, użyjesz związków frazeologicznych z terminem fala w trzech zdaniach, wypiszesz cechy filmu typu dramat, wyciągniesz wnioski z dyskusji i je zapiszesz.

1. Odnajdź spośród dziewięciu wyjaśnień terminu *fala* (*Słownik języka polskiego*) te znaczenia, które odnoszą się do zjawisk zaprezentowanych w filmie.

Fala

1. «wzniesienie wody powstające wskutek ruchu cząstek wody»
2. «nasilenie się jakichś zjawisk»
3. «tłum»
4. «przyptyw uczuć»
5. «skręt włosów»

6. «zjawisko fizyczne polegające na rozchodzeniu się w przestrzeni zaburzenia, któremu towarzyszy przenoszenie energii»
7. *środ.* «czas pozostały do końca służby wojskowej»

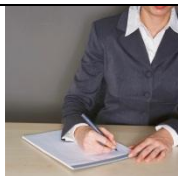
8. *środ.* «żołnierze z jednego poboru»
9. *środ.* «zjawisko znęcania się przez starsze roczniki nad młodszymi poborowymi lub uczniami najmłodszej klasy»

2. Scharakteryzuj zjawisko fali w naturze/przyrodzie. Wypisz istniejące podobieństwa między zjawiskiem naturalnym, a jego przenośnym znaczeniem w rozumieniu fali, jako symptomu społecznego.

Karta pracy nr 1.

Zjawisko przyrodnicze	Zjawisko społeczne
np. gwałtowność	

3. Ułóż trzy zdania ze związkami frazeologicznymi

- wysoka/niska fala
- fala dźwiękowa/światlna/elektromagnetyczna/
- fala ludzi/samochodów/upałów/mrozów/
/przestępczości/strajków...

Karta pracy nr 2.

4. Zapoznajcie się z fragmentem recenzji filmu. Przedyskutujcie i zapiszcie wnioski w postaci mapy mentalnej, na temat przyczyn powstawania fali w wymiarze społecznym (karta pracy nr 2).

„Fala” opowiada historię rzeczywistego eksperymentu. Mimo, że wnioski z niego dalekie są od oryginalności film Dennisa Gansela brzmi jak groźne memento:

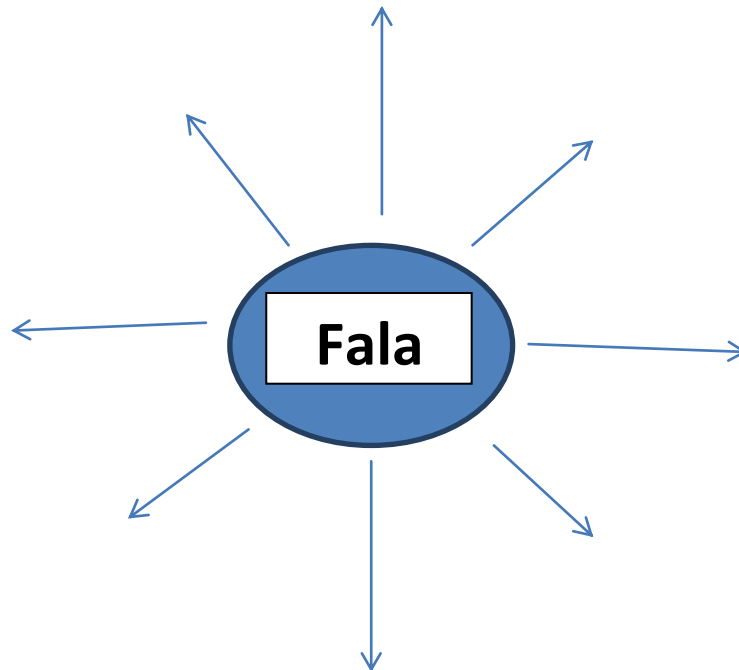
historia lubi się powtarzać. Przepominania nigdy dosyć, zwłaszcza w tak atrakcyjnej formie. Inspiracją był prawdziwy eksperyment. Licealny nauczyciel dostał za zadanie przeprowadzenia lekcji o źródłach dyktatury. By uzmysłwić uczniom czym naprawdę jest tyrania, postawił na praktykę. Wprowadził więc prawdziwie wojskowy dryl, uczniowie musieli nosić

specjalne ubrania, sam został dyktatorem nowo powstałej wspólnoty (kasty?). Eksperyment szybko wymknął się spod kontroli. Jego efekty oglądamy właśnie w filmie. Zblazowani uczniowie, myślący tylko o zabawie, szybko łapią autorytarne bakcyla. Czerpią

satysfakcją z władzy, czują wyższość związaną z przynależnością do organizacji (tytułowej Fali). Spirala przemocy, agresji i chęci wzajemnego poniżenia coraz bardziej się nakręca, by w finale eksplodować.

Michał Burszta

karta pracy nr 3.

5. Gansel chce nas przestrzec, ale przede wszystkim pamięta, że kręci film w ramach konkretnego gatunku. „Fala” trzyma się jego reguł, dzięki czemu unika społeczno – psychologicznych klisz. Zapoznajcie się z opisem typologii rodzajów i gatunków filmowych oraz terminem „dramat”. Które z wymienionych cech, wskazanych w definicji, dostrzegasz w konstrukcji filmu. Wypisz je (karta pracy nr 2).

Za B. W. Lewickim podaje podział filmów na wymienione poniżej rodzaje, których odpowiednikami w filmie są nazwy: **fabularny, poetycki, dokumentalny i naukowo-dydaktyczny**. Nazwy te odpowiadają podstawowym rodzajom piśmiennictwa.

Film przejął z piśmiennictwa podział na rodzaje. W obrębie poszczególnych rodzajów tworzy nowe, sobie tylko właściwe gatunki.

Do rodzaju fabularnego należą utwory filmowe, które odpowiadają powieści i noweli w literaturze, a także dramatom, tragediom, komediom, farsom i komediom muzycznym. Gdyby pod względem zasięgu zadań społecznych

przyrównać cały film do piśmiennictwa, to film fabularny należałoby nazwać „beletrystyką na ekranie”.

Nazwa „film fabularny” jest nadrzędna w stosunku do gatunków filmowych, oznacza bowiem cały rodzaj twórczości. W miarę rozwoju sztuki filmowej **rodzaj ten zaczął się dzielić na wiele gatunków: filmy historyczne, westerny, komedie, utwory sensacyjno-kryminalne, melodramaty, dramaty, utwory przygodowe itp.** W filmie współczesnym — podobnie jak w literaturze — gatunki czyste występują bardzo rzadko.

Film dramatyczny – gatunek filmowy zawierający najczęściej utwory o charakterze fabularnym, rzadziej także dokumentalnym, których struktura ma za zadanie poruszyć emocje widza. Akcja filmu skupia się wokół głównego konfliktu. W zależności od typu konfliktu i problematyki występują różne odmiany gatunku.

Dramat psychologiczny – konflikt rozgrywa się w psychice bohatera. Cechami poetyckimi tej odmiany dramatu są: wolny rytm narracji, wzrastające napięcie dramaturgiczne, szczególna rola muzyki i tzw. efektów dźwiękowych.

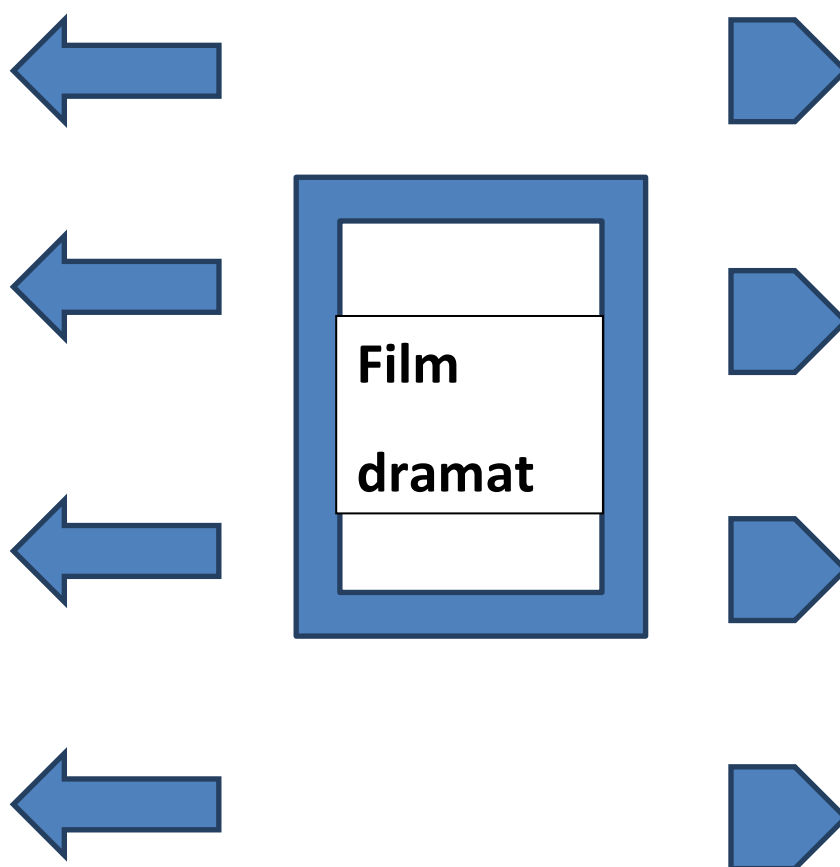

Dramat obyczajowy – jego tematem są

konflikty obyczajowe.

Dramat społeczny – tematem są problemy społeczne, np. *Nietolerancja* Davida Warka Griffitha, *Trzeba zabić tę miłość* Janusza Morgensterna.

ZADANIE

Zinterpretuj plastycznie, graficznie, pisemnie, filmowo zjawisko fali w wymiarze społecznym lub naturalnym.

OPRACOWAŁA DLA WAS : Monika Kula